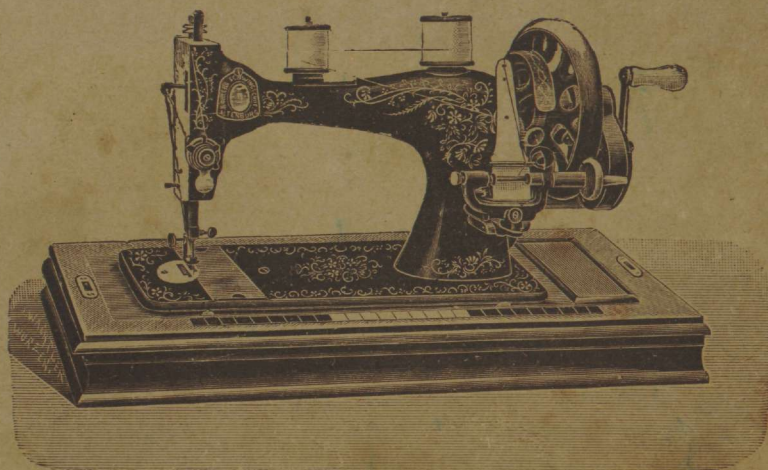

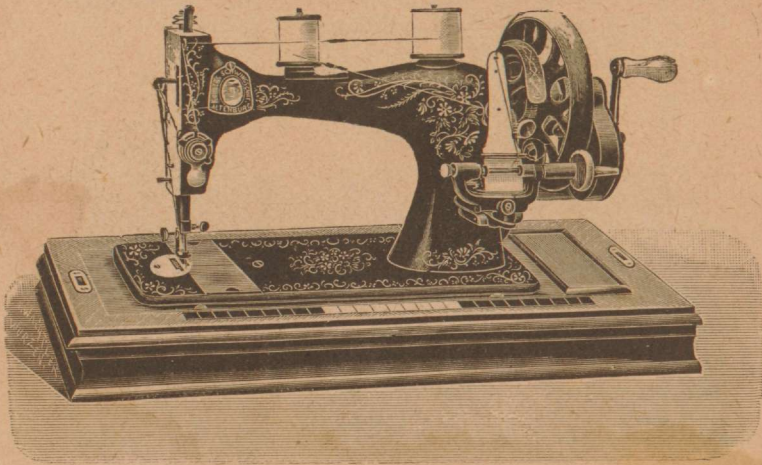
Zuhataja
❁ Köhleri ❁

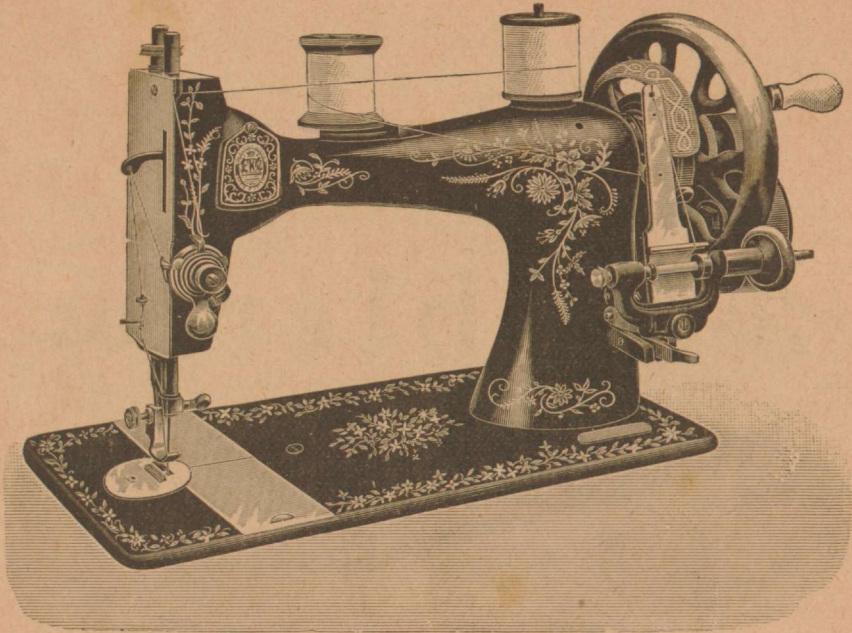
õmblus-masinale.

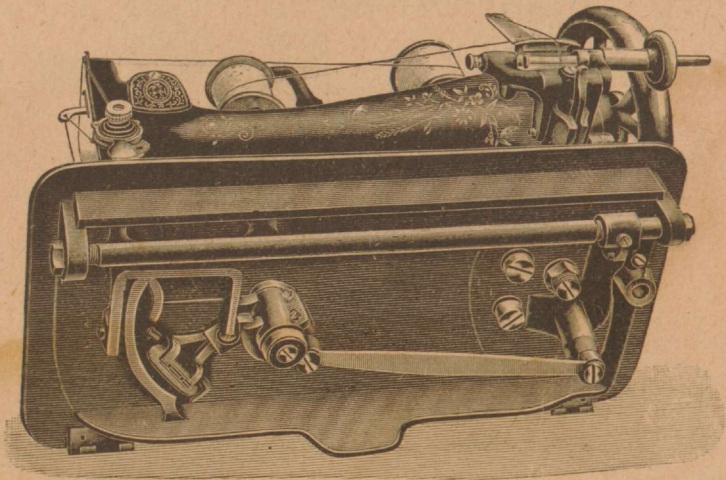
Juhataja
❁ Köhleri ❁

õmblus-masinale.

Majina V. S. (Vibrating Shuttle).

Õpetused.

Need õpetused on täiesti läbi katjutud, nõnda et iga mõistlik inimene ilma teise juhatuseta võib masinaga ümberkäia. Kõige parem on veel, kui õppijale üks teine iga tähenduse pikkamise ette loeb, sellajal kui teine õppija ise masina kallal tükk tükkilt läbi katjub. Kesgi ei pea seal kallal mitte räpakas olema, vaid võtku pikkamise iga tükk läbi, nii mitu korda kui selgeks saab, ja siis wast hakkagu teist õppima.

Masinaid on kõik täieste kokku pandud et kohe pruukida võib, aga kui need kaugele saadetakse, siis võetakse pealmine pool ühest ära.

Ajamise-rihm.

Ümberajamise rihm saab ülemise ratta joone sisse pandud, siis pista mõlemad otjad laua aukudest läbi ja pane alumise joone ümber, joone sisse. See rihm peab alati parajaste pingul olema; kui ta peaks aega mööda väga lõdvale minema, siis lõika see jagu lühemaks ja pane jälle haagiga heaste kinni. Väga liiga pingul ei tohi rihm ka olla, siis käib masin raskesti.

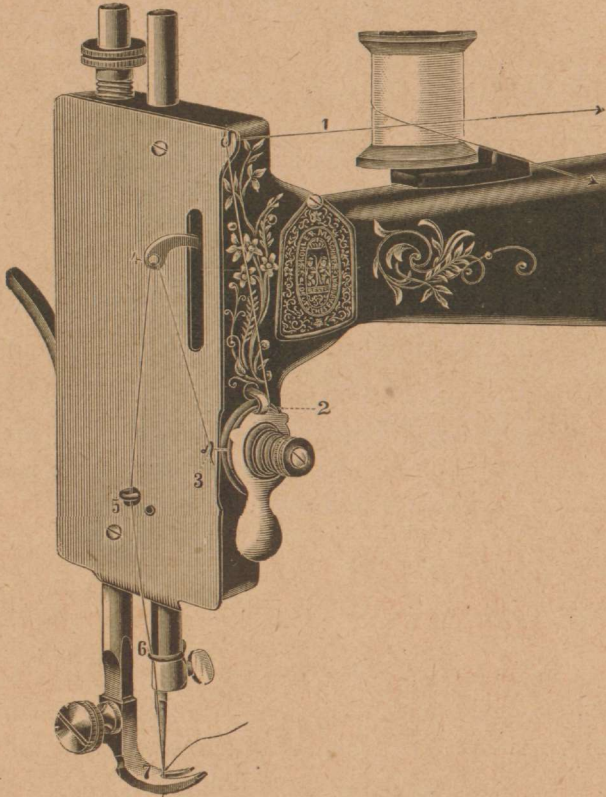
Tallapuu.

Enne kui õmblema hakkad, pead tallama õppima, masin peab kas ühe ehk kahe jalaga ühetäsa, ilma takkistamata, kas ruttu ehk pikkamine ümber aetud saama. Jalad peavad nenda tallapuu peale pandud saama et warwaste ja kannaga ühetäsa hoogu antakse. Pealmine rattas pane käega enese, poole tõmmates käima. Soia aga selle eest et rattas ilmas ei jää teisepidi ümber käima pandud. Kui masina ilma riide alla panemata käima paned, kas õppimise ehk ka poolimise juures, siis peab ilma unustamata, igakord riide pressjalg ülele tõstma, sest muudu võib hambad ära tõugada.

Nõela sisse panemine.

Nõela õige panemine on üks kõige tähtsam asi õmblemise juures. See sama sünnib järgmisel lihtjal viisil: Pandagu nõel pitka soonega

pahem poole hoides nõela kangi klammri wahele, nii kaugele kui aga nõel läheb, ja siis kruwigu seal oleva kruwiga kõwaste finni.

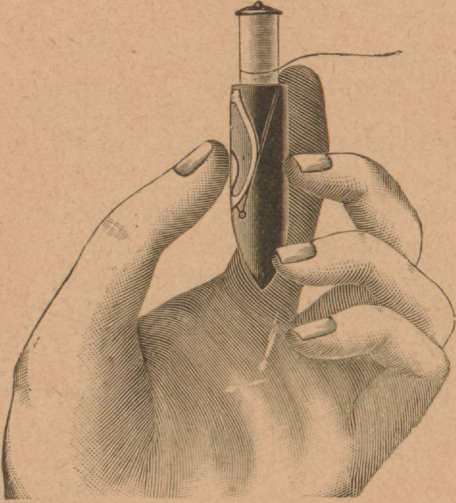

Niidi nõela taha panemine.

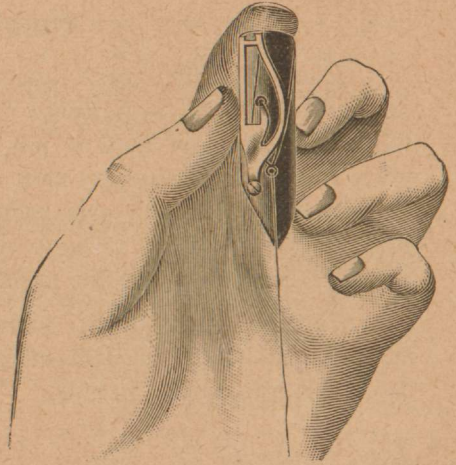
Pandagu niit niidirullist läbi niidi aasa "1" siis alla pingutamise seibide wahele "2" paremast pahema poole läbi weikse traadiaasa, "3", ja siis ülese läbi niidi hooa augu "4", ja siis pandagu niidi aasa "5", selle järele nõela klammri "6" ja wimaks läbi nõela filma "7" pahemast poolt parema poole.

Niidi laewukese sisse panemine.

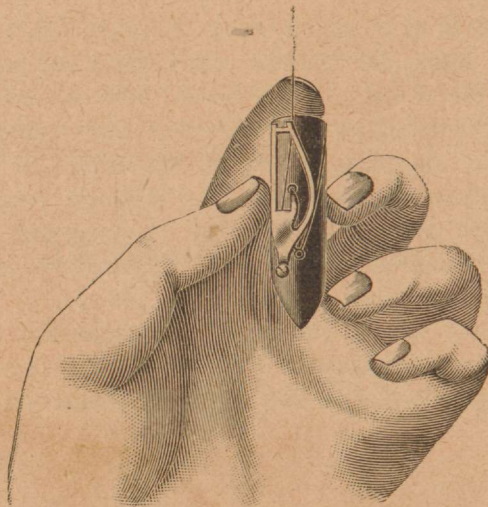
Tehtagu esimene siiber alusplatte peal lahti, ja ajagu masina rattast nii faua kui laewuke ette nähtawale tuleb, ja nüüd tõstku laewuke wälja.

(pilt 1)

(pilt 2)

(pilt 3)

Laewuke wõtta oma kätte, nõnda nagu pilt 1 sulle näitab ja pane pool nõnda wiiji sisse et augu pool ots ülese poole seisma tuleb, siis tõmba

niit laewufefes alla nagu (pilt 2) näitab, ja selle järele pea näpp laewufefe augu peal et pool wälja ei tule, siis tõmba niit ülese nõnda et ta selle weifse keele alt läbi läheb nagu (pilt 3) sulle näitab.

Õmblemine.

Siiber tee lahti, pane laewufe otsaga oma poole laewufefe korwi fiske, selle järele kui niiti umbes sõrme pitkuseni wälja tõmbanud oled siis lüfka siiber nii palju finni et niiti finni ei haagi, siis tõmma nii jamu sõrme pitkune tüff niiti läbi nõela silma, hoija seda lödwalt pahemas käes ja keera hoograttast tafa oma poole. Kui nõel alla läinud, ja jälle oma kõige kõrgemasse kohta jõudnud on, siis tõmba niit pingule ja tõmba laewufefe niiti mis pisteplati augus nähtawal on tulnud, ülese.

Mõlemad teras siibrid peawad nüüd finni olema. Siis pane mõlemad niidiotsad pressjala alla, laje pressjalg maha riide peale ja masin on pruukimiseks walmis.

Niidi pingutamine.

Et ühe tafast ja head õmblust saada, peawad mõlemad niidi pingutusjed parajalt tellitud olema, see tähendab et mõlemad niidid peawad ühe pingul olema, et need riide keskfel endid kõidawad. Kui niit laewufefel pingumal on kui pealmine niit on, siis jääwad pealmise niidi sõlmed alla nähtawale. Kui aga pealmine niit pingumal on kui laewufefel, siis tulewad alumise niidi sõlmed peale poole nähtawale. Kui mõlemad pingutusjed ühed on, siis tulewad õiget pisted, see tähendab et pingutusjed peawad nõnda juhitud saama et mõlemad niidid riide keskfel endid kõidawat. Alumise niidi tellimine on laewufefe ees pool otjas üks weifene kruwi, kui feda kruwi parem poole keerad, siis läheb niit pingumale, kui aga pahema poole, siis läheb ta lödwamale. Pealmise niidi seadmine on tellida masina ees pool otjas külje peal, tellimise kruwi läbi nagu pilt 6 näitab.

Pistepikkuse muutmine.

Paremal pool armi peal, kus niidi ja nõela tabell on, on pistme seadmise kruwi. Et pisted pikkemaks teha, peasta see kruwi natuke lahsti

ja lüfta ta alla poole, kui lühemaks siis lüfta kruwi ülema poole. Kui soomitud pitfus käes, siis keerata kruwi jälle finni.

Riide wajutaja seadmine.

Kui pressijala kruwi masina ülewal olewa pea peal parem poole keerad siis wajutab ta kõwemaste riide peale, pahem poole siis lödwemalt Mlatise pruukimise juures ei ole tarwis pressi pingutada, aga kui pakku riidet õmmelda tuleb siis võib tugewamine finni wajutada.

Tähelepanemiseks.

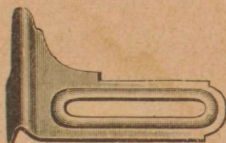
Mida paremast masin hoitud, puhastud ja õlitud saab, seda suurem on tema wastu pidamine. Sellepärast on tarwis, et masin mis iga päew pruukimisel on, ka iga päew õlitud ja kõigewähem iga 14 päewa tagand petroleumiga puhastatud saab. Masina õlitamiseks peab ainult head, õmblusmasina õli mis ilma tõrwajaodeta ja heasti puhastud on, pruugitad saama. Tihtipeale saab oodawuse pärast õli ja petroleum õlitamiseks jätatud, see ei ole aga koguni hea, sest niisugune määre kulutab masinat.

Üks wäga tähtjas masina jagu on nõel. Uhe jandi nõela läbi wõiwad õmblemise juures mitmesugused wead, nagu niidi katkikiskumine, puuduwat pisted, j. n. e. tulla. Sellepärast peaks ikka mitte üksi pasjilik, waid ka kõige parem seltsi nõel, kui ta ka kallim on, wõetud saama: ka wastutan mina ainus nende masinate ette, misjuguised minu juurest ostetud õliga ja nõelaga käiwad.

Abiwärkide pruukimine.

Wiiru laud.

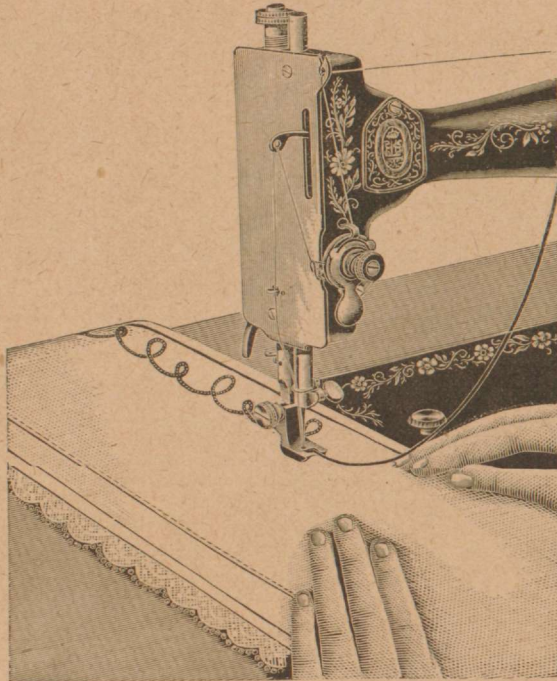
Wiiru laud saab pruugitud kui on ääre pealne otjekohene õmblus teha, siis saab wiiru laud kruwiga finni kruwitud ja töö wastu wiiru lauda hoitud.

Sutasheria.

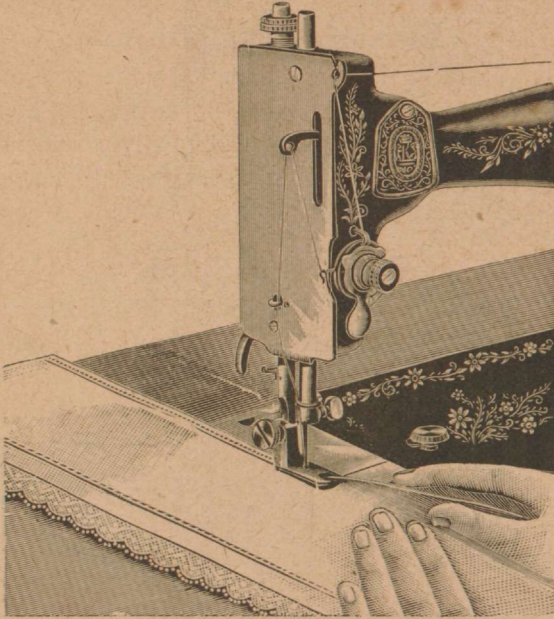
Selle tarvis võtta hästi kitsad paela nimega Sutash, aja seda wärtna peale ja pane üleval olewa ora otja, ja siis pista aasast läbi pressjala

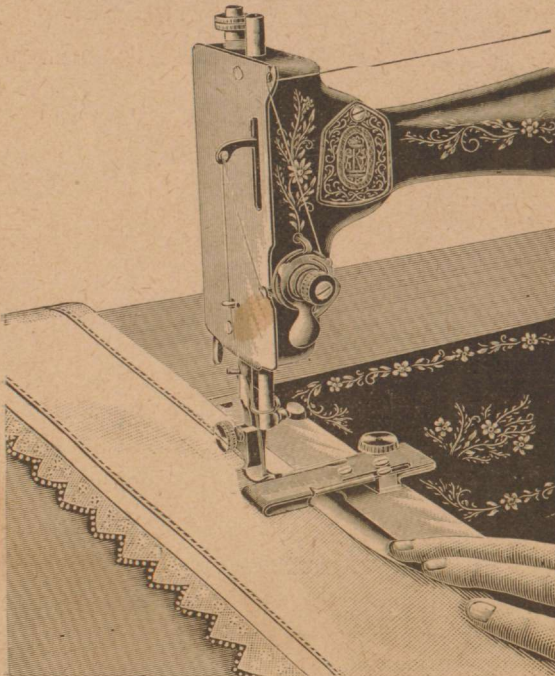
efimise auku ja siis pressjala alla. Riie teera siis nõela alla seda modi, misjuugusi wiirusi ehk käänuksi ja sinna peale tahad teha.

Palistaja.

Palistaja saab pressjala asemele finni kruvitud. Riide haffatus saab kahelordseks keeratud ja siis sedamodi palistaja wahale alt ülepe pandud. Ombluse ajal pead nõnda riiet pidama, et palistaja suutäis täidetud saab, muidu ei saa palistus mitte küllalt ümber pöördud.

Palistaja.

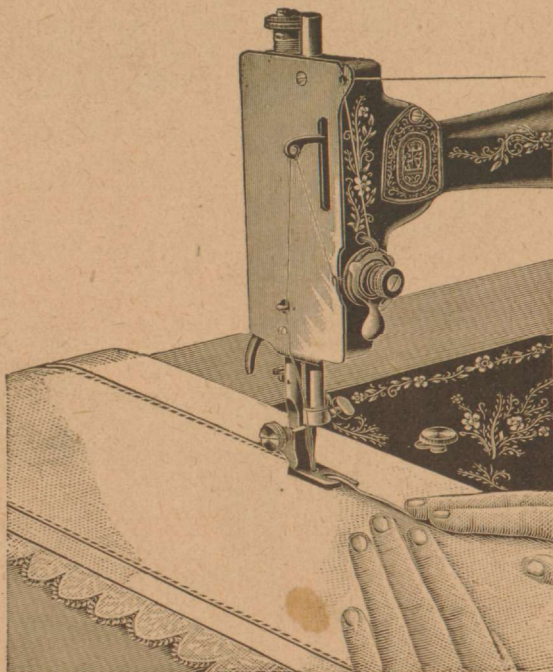
Mundetatu palistja.

Muudetaw palistaja.

Muudetaw palistaja saab niisamuti kui wiiru laud finni kruwitud. Palistuse laigus saab esimise kruwi läbi jääritud. Kui palistaja on soowitud laiujusele pandud, siis saab see weike kruw jälle finni keeratud. Riie, mida saab palistatud saab kahekorra aparati sisse pandud ja on jelle peale waatada et riide saab ümber pööratud.

Terasest kappija.

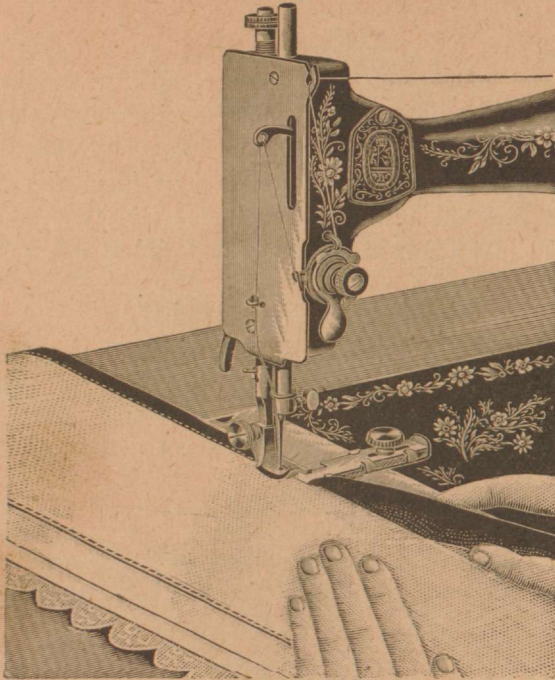
Kappija saab niisamuti kui palistaja külge pandut. Kappimise juures pane riide tükkid nõnda üks teise peal et alumine riide serw

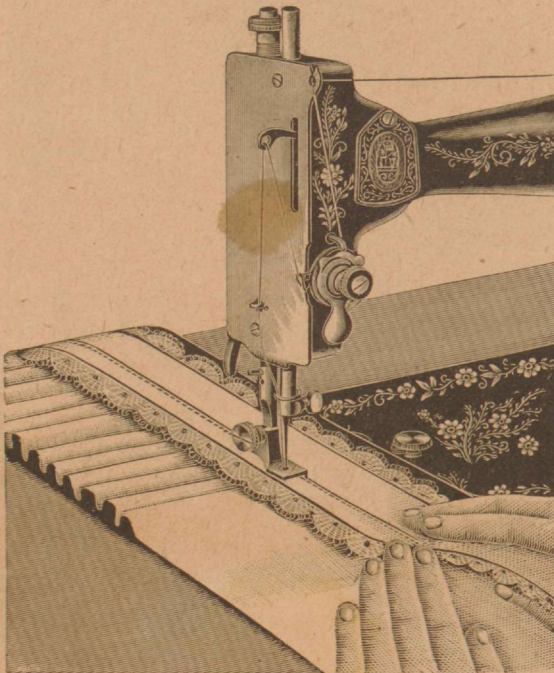
üks natuke teise alt wälja paistab, sest see eesreisaw jagu peab kappijast läbi jooksuma, ning nõnda õmble mõlemad tükkid kokku. Kui see on tehtud, siis löö riide tükkid laiale ühest ära, jilita natuke õmblust ja lasse see nüüd weel kord kappijast läbi käia.

Paelutaja.

See wärf saab niisamuti külge kruwitud kui wiirulaud. Pael saab paelutaja wärgi sisse nii wiisi pandud, et paela ääred haakide sisse seisma tulewad. Riide äär saab nüüd kahe haaki wahela, apparati sisse pandud, nii et pael riideaäre ümber seisma tuleb ja sedamoodi mõlemad kokku õmbletud.

Paelntaja.

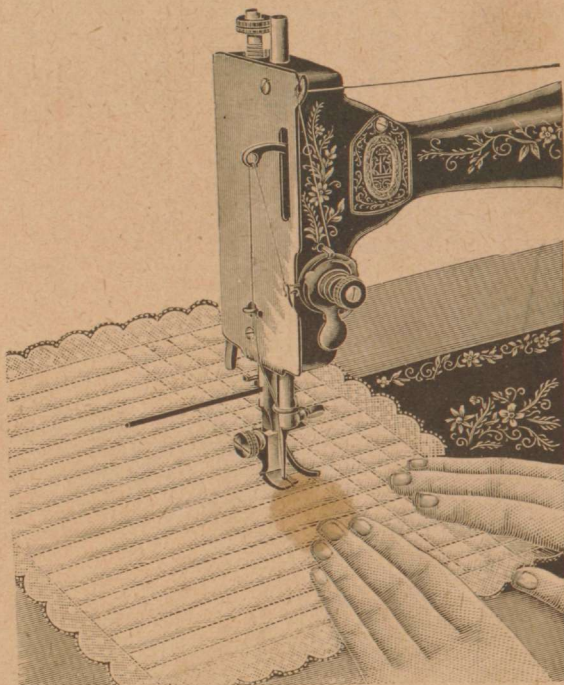
Krookija.

Krookija.

Selle värgi abiga on hästi kerge krookiti teha kui temaga saab harjutud ümberkäima. Pane see riite mis kroogitud peab saama, krookimise presšjala alla ja teine, pealmine riite misjugune siledaks jääb presšjala prao wahese. Kui nüüd õmblema hakkad, siis jääb, nii kui pilt näitab pealmine riite siledaks, alumine kroogitud. Krookide suurus saab tihhi tellimise kruuvi läbi tellitud. Mida pikkem tihhi seda suuremad kroogid.

Watterimise linial.

Seda värki pane nõnda kui pilt näitab läbi presšjalafangi pistes kruwiga kinni ja lüfka teda nii fangele ehk ligi kui laiad ehk kitsad

ruudud teha himustad. Hakatuses õmble esimine õmblus kriipsu järele, siis lüfka riite nii palju paremale poole nõelast kaugemale kui laiad read teha tahad, nüüd kinnita see linial nõnda, et ta all jooksa jagu just selle esimise kriipsu peal jookseb, ja nõnda edasi. Rõdige ilusamad ruudud mõib siis saada, kui riide ilma woodreta üfki watti peale trageltud tikkid.

